

YAKUP ŞEVKİ SUBAŞI (YAKUP ŞEVKİ PAŞA)

Yakup Şevki Subaşı (d. 1876, Harput - ö. 20 Aralık 1939), Kurtuluş Savaşı'na katılan üst kademeli komutan.

Sırasıyla Elaziz Askeri Rüştüyesi'ni, Erzurum Askeri İdadisi'ni ve Harbiye'yi bitirdi. Harbiye'de Askeri Taktik ve Strateji Öğretmenliği yaptı. Balkan Savaşı'na katıldı. I. Dünya Savaşı'nda Galiçya Cephesi ve Çanakkale Cephesi'nde görev aldı. Kars'ın Ruslardan geri alındığı harekâtı yönetti.

16 Mart 1920'de İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmesinden sonra, 18 Mart 1920'de İngiliz İşgal Kuvvetleri tarafından tutuklanarak Malta'ya sürüldü. Sakarya Savaşı'dan sonra İngilizlerle yapılan esir değişiminden sonra Ankara'ya gelerek Milli Mücadele'ye katıldı. Başkomutan Mareşal Gazi Mustafa Kemal tarafından 2. Ordu Komutanlığı'na atandı.

9 Eylül 1922'de İzmir'in kurtuluşunun ardından komuta ettiği 2. Ordu ile beraber Çanakkale Boğazı'nda bulunan İngiliz güçlerinin kuşatılması harekâtında görev aldı.

Milli Mücadele'nin ardından askeri hayatına devam ederek Orgeneral rütbesi aldı ve Yüksek Askeri Şura Üyeliği'ne atandı. 20 Aralık 1939 yılında Yüksek Askeri Şura Üyesi iken öldü. Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanları ve Atatürk'ün silah arkadaşları için Atatürk Orman Çiftliği arazisinde oluşturulan Devlet Mezarlığı'na kemikleri nakledildi.

Subaşı, Harbiye'de Askeri Taktik ve Stateji Öğretmenliği yapması nedeniyle başta Mustafa Kemal olmak üzere Kurtuluş Savaşı'ndaki üstü düzey komutanların büyük çoğunluğu tarafından "Hocam" diye çağırılırdı. Büyük Taarruz'dan önce taarruz stratejisinin belirlenmesi için yapılan toplantılarda, tedbirli ve titiz karakteri nedeniyle, taarruz planını çok riskli ve tehlikeli bulduğu için şiddetle itiraz etmiş, ancak yine de verilen emirleri, biri hariç, harfiyen yerine getirmiştir. Yerine getirmediği tek emir ise, Afyon'un ele geçirilmesinden sonra, komuta ettiği 2. Ordu'nun sol yanının ileri sürülmesidir. Yakup Şevki Paşa bu emre "kendi cephesinden çekilen olmadığı" gerekçesiyle itiraz etmiş, bunun üzerine cephe karargahı Paşa'yı atlayarak emri direk birlik komutanlarına vermiş, bu birlikler ileri harekate başlayınca Paşa da mecburen emri uygulamak zorunda kalmıştır.

Büyük Taarruz'un zaferle sonuçlanması, bu planla zafer kazanılacağına pek ihtimal vermeyen Paşa'yı katıksız bir Mustafa Kemal hayranı yapmıştır.

Katıldığı Harpler :1912-1913 Balkan Harbi, Lüleburgaz ve Çatalca Muharebelerinde, 2 nci Kolordu'da vb. birliklerde kurmay görevlerinde,
1914-1918 Birinci Dünya Harbinde,
1915'de Çanakkale'de Tümen ve Kolordu Komutanlıklarında,
1915-1916 yıllarında Galiçya'da 15 nci Kolordu Komutanı,
1917-1918 yıllarında Ermenilere karşı girişilen harekâta Erzurum, Kars, Gümrü Muharebelerinde Kafkas Kolordusu ve Ordu K.
1919-1922 İstiklâl Harbinde, 2 nci Ordu Komutanı.

Nişan ve Madalyaları :

Beşinci Rütbeden Mecidi Nişanı (11 Şubat 1901),
Üçüncü Rütbeden Osmanî Nişanı (18 Temmuz 1914)
Gümüş Muharebe İmtiyaz ve Muharebe Altın Liyakat Madalyası (1916)
Alman, İkinci Sınıf Demir Salip Nişanı,
Harp Madalyası Avusturya-Macaristan,
İkinci Sınıf Muharebe Liyakat Madalyası
İkinci Rütbeden Mecidi Nişanı (23 Eylül 1917) de Kılıçlıya çevrildi.
İkinci Rütbeden Kılıçlı Osmanî Nişanı (11 Ekim 1917)
Muharebe Altın İmtiyaz Madalyası (11 Ekim 1917)
Afgan, Serdar-ı Âli Nişanı (27 Mart 1923)
İstiklâl Madalyası ve Takdirname Barış ve Sefer kıdem zamları.

Kaynak....:

<http://tr.wikipedia.org/wiki>

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ DERGİSİ, Sayı 26, Cilt: IX, Mart 1993

<http://www.eba.gov.tr/gorsel/bak/10317>